

ЭНСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омул баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгыннаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

Тыа Хаһаайыстыбатын Ытыктабыллаах Үлэһиттэрэ!

Эһигини профессиональной бырааһынныккытынан— тыа хаһаайыстыбатын Күнүнэн истинник эбэрдэлиибит. Улуус тыатын хаһаайыстыбатын бородууксуйата 90-с сыллартан сабалаан бары көрүнгө таннары туһутэ улуус социальной-экономической балаһанньатыгар элбэх ыарахаттары үөскэппиттэрэ.

Ону быйыл тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэригэр рынок экономикатын тутулулар сөп түбөһүннэрэн ыйылыбыт уларыта тутуу, ол эбэтэр сага тэттик хаһаайыстыбалары тэрийии, сагалыы ааһан-суоттаан үлэлэһин — бастакы арыскыны биэрдилэр.

Ол курдук, быйыл улуус үрдүнэн 5500 т. обуруот аһа, 3000 т. хортуппуй, 850 т. туорахтаах культуралар хомуллан сэмэй ситиһинилэннибит уонна эһийлги ыһыга сөптөөх сизэмэннэ хааччынныбыт.

Эһиги быйылгы ситиһилэри чингэтэн, инникитин элбэх үрдүк үүнүүнү, эти-үүтү онорон улууспут сайдытыгар сэмэй кылаппытын киллэриэххэйин.

Тыа хаһаайыстыбатын табаары онорооччуларын өссө биридэ эбэрдэлээн туран, барыгытыгар бу үөрүүлээх күнүнэн кытаанах доруобуйаны, дьолу-соргуну, туруктаах буолууну баһарабыт.

Улуус дьаһалтата, улуус муньаба, тыа хаһаайыстыбатын управлениета.

М. К. АММОСОВ ЮБИЛЕЙЫН КӨРСӨ ДЕКАДА БИЛЛЭРИЛЛЭР БУОЛЛА

Арыах хонуктаабыта М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун бэлиэтир юбилейнай комиссия муньаба буолан ааста. Муньаба улуус баһылыга А. Н. Ядреев салайан ытта.

Ааспыт өттүгэр юбилейнай сибээстээн ытыллыбыт мероприятиялар уонна итиллэргэ туттуллубут үп-харчы туһунан иһитиннэриини А. Н. Ядреев онордо. Ити кэнниттэн комиссия чилиэннэрэ юбилейнай сибээстээн ытыллар мероприятиялары киэҥник дүүллэстилэр. Үп-харчы кырыымчыгынан сорох мероприятиялары ытыгыны тохотору наадалаабынан аахтылар. Холобур, Дьокуускай куоракка ытыллыахтаах Нам улууһун күннэрин.

М. К. Аммосов юбилейнай сибээстээн ытыллыахтаах лотерея оонньуутун б. дь. ахсынны 25 күнүгэр ытарга быһаарыллына. Ити сүрүн бириччиннэтинэн лотерея билиэтэ ситэтэ суох тарбаныта буолар.

Юбилейнай мероприятиялары ытарга анаан ахсынны 18-28 күннэригэр анал декаданы ытарга быһаарыллына.

Декада Дьокуускай куоракка ахсынны 18 күнүгэр М. К. Аммосов олобор уонна үлэтигэр аналлаах республикатаабы научнай-практической конференциянан аһыллыаба. Ити кэнниттэн республикатаабы үөрүүлээх муньах, ахсынны 22 күнүгэр Хатырык нэһилигэр музейи аһы уонна үөрүүлээх муньах, иөгүө күнүгэр Намга аммосовскай аабылар уонна үөрүүлээх юбилейнай муньах ытыллаллара сабадаланар.

Итини тэнгэ араас культурнай-спортивной мероприятиялар бэлиэтэннилэр.

Ол курдук ахсынны 20-21 күннэригэр Нам селотугар сахалартан бастакы грассмейстер А. Азаров бириинигэр мууоча дуобатыгар республикатаабы турнир ытыллыахтаах. Ахсынны 25-27 күннэригэр биллиилээх тустуук Н. К. Алексеев бириинигэр көңүл тустууга республикатаабы күрэхтэһии буолуо.

Мань таһынан М. К. Аммосов аатынан государственнай бириэмийэ кандидатарынан СР Президентэ М. Е. Николаевы, Ил Түмөн Үрдүкү Палататын председателэ Е. М. Ларионовы түһэргэ этии онорулдуна.

Юбилейнай мероприятиялары ытыгыга үп-харчы кестүүтэ ыарахана биллинэ. Ол курдук М. К. Аммосов аатынан фондаба үлэһиттэр биир күннээх хамнастарын биэри туһунан саас ылыннылыбыт быһаарыы кыйан толоруллубата бэлиэтэннэ. Чуолана, улуус үгүс нэһиликтэрин дьаһалталарын үлэһиттэрэ, улуустаабы гимназия, культура, ветеринария управлениеларын үлэһиттэрэ бу үбү киллэригэ бытаарыны таһаарыттар бэлиэтэннэ.

М. К. Аммосов аатынан фонда 1997 сыл сэтгэнийн 1 күнүгэр туруунан улуус уонна республика тэрилтэлэригэр элбэх сууманы төлүүр иэстээбэ болбомтобо ылылына.

М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сыла туолуутунан сибээстээн ытыллар декадаба улуус нэһиликтэрин баһылыктара уонна тэрилтэлэрин салайааччылар туспа былаан оностон, нэһилиэнньэ киэргаранатын хабар араас мероприятиялары бэлиэтиниллэригэр уонна олору толороллорутар этилиннэ.

Г. ЭВЕРСТОВ,

АХСЫННЫ 28 КҮНЭ — ИЛ ТҮМЭН БЫЫБАРА

Быыбар иннинээби агитация туһунан

ДЕПУТАККА КАНДИДАТТАР, КИНИЛЭР ИТЭБЭЛЛЭЭХ ДЬОННОРУН, ИНИЦИАТИВНАИ БӨЛӨХТӨР БОЛБОМТОЛОРУГАР!

Саха Республика-редакцията иһитиннэ-дээх, 1 строка 4000 5. Депутакка кан- дидаттартан, иници- ативной бөлөхтөртөн төлөммүт агитация- лыыр матырыяааллар урутаан төлөнөллөр, лыыр матырыяааллар уу харчынан биитэр киирбит күннэринэн уочаратынан бэчээккэ тахсаллар.

Саха Республика-редакцията иһитиннэ-дээх, 1 строка 4000 5. Депутакка кан- дидаттартан, иници- ативной бөлөхтөртөн төлөммүт агитация- лыыр матырыяааллар урутаан төлөнөллөр, лыыр матырыяааллар уу харчынан биитэр киирбит күннэринэн уочаратынан бэчээккэ тахсаллар.

Саха Республика-редакцията иһитиннэ-дээх, 1 строка 4000 5. Депутакка кан- дидаттартан, иници- ативной бөлөхтөртөн төлөммүт агитация- лыыр матырыяааллар урутаан төлөнөллөр, лыыр матырыяааллар уу харчынан биитэр киирбит күннэринэн уочаратынан бэчээккэ тахсаллар.

Саха Республика-редакцията иһитиннэ-дээх, 1 строка 4000 5. Депутакка кан- дидаттартан, иници- ативной бөлөхтөртөн төлөммүт агитация- лыыр матырыяааллар урутаан төлөнөллөр, лыыр матырыяааллар уу харчынан биитэр киирбит күннэринэн уочаратынан бэчээккэ тахсаллар.

„ЭНСИЭЛИНИ“ ЫАЛ ААЙЫ!

ДЬИЭБЭ СУРУТУУ — ВУ СОНУН

Эн улуус киинигэр олоробун, аныгы олох сизиринэн иллэн кэмин кырымчык... Улуу- хун хаһыатыгар суруттар бабалааххын эрэри — почта тэйиччи, халлаан тымныйда, уулуссаба халтараан...

Бу кыһалҕаны «Энсиэли» бэйэтэ быһаарар! Эн биридэ телефонунан сайаапка түһэрдиг да кэлэр сыл агарыгар эрэллээх доборун «Энсиэли» дьибэр тийэн кэлэ туруоҕа.

Үлэ чааһыгар 2-11-41 телефонунан аады рыскытын, ааккытын-суолгутун, тобоостоох бириэмэбитин эттигит — онон бүтэр! Редак- ция үлэһитэ тийиэ — дьибэр баар эрэ буол.

Ахсынны 10 күнүгэр диэри — «Энсиэли ни» дьибэр сурутуу барар, түгэни мүччү ту- туман!

«Энсиэли» редакцията.

Улуус хаһыатыгар биир ыйга сурутуу сыаната 12400 солк., тэрилтэ- лэргэ — 24800 солк.
 Ус ыйга биирдиилээн дьонго — 37290 солк., алта ыйга — 74400 солк., тэрилтэлэргэ — 148800 солк.
 Аабааччылар уонна тэрилтэ салайааччылар, улуус хаһыатыгар су- руттараргытын умнуман!

ХАҢЫАТ ТУОХХА НААДАНЫЙ?

Ити ыйыты бэлиэтин оннугар күүһүрдүү бэлиэ- тин туруорбутум буоллар миний, арааһа, «Энсиэ- лини» үп-харчы өттүнэн тыһынын-быарын хаайан са- ба сатыыр, дьонуттан-сэр- гэтиттэн букатын тэйтэр ханньк эрэ хара санаалаах тойооску курдук өйдүө этилэр. Хомойуох иһин, оннук нэдээн суолга үктэ- нии үлүгэрэ үөскүөх кур- дук. Ол туһунан элбэхтэ суруйдулар.

Дьэ, хаһыат туохха наа- даный, доботтоор?

Мин харахпар былыргы саха дьонно кестөн кэлэл- лэр. Дьон-сэргэ олобу- н-дьяһабын билээри, көрөө- рү, сонуну-нуомаһы истээ- ри обуһун көлүммүт оюн- нюр ахсынны аам-даам тымнытыгар Арбытан Хатырыкка айанныра. Көр, оннук күүстээх буо- лара кийи киһиэхэ тар- дыһара.

Төһө да үөхпүтэриин иһин, Сэбиэскэй кэм ра- диота, хаһыата дьон-сэргэ хардарыта сибээстэрин олохтуурга улуу өгөлөөх- төр. Этэргэ дылы, Арбын оюнноро Уөдэй эмээхси- нэ туғанан тыһынын, хай- дах туох олорорун радио, хаһыат көмөтүнэн истэ- билэ сылдан обуһулар от бырабыаба.

Онон, доботтоор, саха норуотугар улуу Аммосо- вы, дьудуччулаах Винокү- ровы, Чабылбаннаах Бү- рөни бэлэхтээбит дьон бы- нытынан киэн туттан, бэ- йэ-бэйэбитин сүтэрсэбэт, сибээспитин быспат инни- тэн, удуу өһөскө, холум- мутун-дьириммитин тар- дынан да туран «Энсиэ- либит» барахсанга сурут- тарыабын.

Аны биир этэрдээхпин.

Кэлэр көлүөнэбит туһугар харчы муньабыт дин-дин- лэр хамнаспытын биэрбэк- кэ сордуулар. Ол быс- тыһыныа, сарсыгы ки- лиэбин эрэ туһунан санаа ыарыта онгостор кийит- тэн төһө төрөл, чэгийи- чэбдик оҕону, таһаары- лаах үлэни эрийэххиний? Урут биригэ үлэлээбит биир идэлээхтэрин (сорохторо билгини да үлэлини сыл- дьаллар) оннук олоххо тийбиттэриттэн дууһам айманна. Кинилэр чийи- нэй, талан ылбыт идэлэ- ригэр мунура суох бэри- ниллээх буоланнар, дьон иннигэр мэлдьи иэстээх курдук сананан, «Энсиэ- лини» аабыллымыа оҕо- рорго дьулуһаллар. а

һыан олус тыйыһарда: ким да ымсырбат хамнаста- рын биэрбэккэ сордуулар, күһэйлэлэр. Улуус олох- тоохторун сомоболоһунга күүһүн уураар хаһыат кадр- дарыгар итинник сыһыан ханнык да халыыпка бап- пат дии саныбын. Итини туораттан көрөн турууну улахан айыыны онорууга тэнниэм этэ. Дьэ, оһийи улуус дьаһалтата уонна муньаба «Энсиэлигэ» үө- нүттэн түспүт туманы дьайбардарга сырларын ууруохтаахтар, хаһыакка сурутууга саатар кыраба- кырмамакка чэпчэтин хан- ньк эмэ көрүгүн була са- тыахтаахтар. Оттон ким үлэлээччи, ол улууһун дьынгээх патриотун кур- дук сананан, сурутууга көхтөөхтүк кытта дии эрэнэбин.

Республика да үрдүнэн хаһыат кадрдарыгар сы- Михаил СЛЕПЦОВ, хаһыат урукку редактора.

УЛУУСТААБЫ БИБЛИОТЕКА 60 СЫЛЫГАР

Нэһилиэнньэ олус көмөлөһөрө

1953 с. үөрөх салаатын сэбиэдиссэй Николай Федорович Рожин культура өдөлгөдөр библиотекары үлэтигэр ыппыта. Онно культура отделын сэбиэдиссэйинэн Афанасий Андреевич Протопопов үлэтигэр этэ. Ити сыл минигин Көбөкөн нэһилиэгэр тыа библиотекатыгар сэбиэдиссэйинэн анаан үлэбэ ыппыта. Библиотека анал үлэһитэ, дыһэтэ-уота суох этэ. Санаан көрдөххө онук библиотека туох дуоннаах кинигэлээх буолуой? Кулууп сыанатыгар биэр кыра ыскаапка бэрт дуона суох кинигэлээбэ, үксэ тыа хаһаайыстыбатын брошюралара этэ.

Ити бириэмэбэ нэһилиэк советын председателэ Рехлясов Афанасий Егорович үлэһитэ. Кини уял чааһынай дыһитин куортамнаһан хонтуорагынан үлэһити олоһор этэ, онно кыра хос онорон библиотека биэрбитэ. Мин кыра да оуоллар хостоммутум, үлэһити кинигэм ахсаанын хагатыран сабалаабытым. Ол сабана сельсовет библиотекка биэрэр үбэ сүрдээх кыра этэ. Республикаабы библиотектан, оройуоннаабы кинигэ маһаһыныттан атылаһан кэлин библиотеканы туттарыга 4 тыһ. кинигэбэ тириэрдитим.

Көбөкөн оскуола начальнай этэ, онно үс учуутал үлэһитэ. Оскуоланы кытта шефтэйэн кылаас таһынан аабылары, бэсидэлэри ытыгарыт. Оскуола директоры Рехлясов Дмитрий Павлович, учууталынан кэргэнэ Анисия Гаврильевна Рехлясова библиотекка нэһилиэнньэ ортоугар маассабай - агитационнай үлэһити ытыгарыгар улахан көмөнү онороллорун таһынан бэйэлэрэ иккиэн кыттыгы ылар этилэр.

Колхоз кылаабынай бухгалтер Дьяконов Петр Афанасьевич активнай аабааччы этэ. Кини аахпыт кинигэтин туһунан ырытыга кытара. Нэһилээбэ биэрде ферма үлэһиттэригэр дорбоонноох аабылары, бэсидэни ытыгар этим. Сайын ферма аайы кинигэ передвижкатын үлэһиттэрэ.

1957 с. Ефимов Николай Гаврильевич кулууп сэбиэдиссэйинэн, кэргэнэ Ноева А. С. библиотека сэбиэдиссэйинэн анаан үлэһити кэбэттэрэ. Минигин 2 Хомуस्ताа библиотекатыгар ыппытара.

Бэрт элбэхтик туруорсан, дыһаардаахтык көпсөтөн кулууп иһинэн биэр хону библиотекка биэрбиттэрэ.

1961 сылтан минигин оройуоннай библиотека аабаар саалатыгар сэбиэдиссэйинэн анаабытара. Оройуон библиотекатын сэбиэдиссэйинэн Ноева Анастасия Степановна үлэһитэ. Абонемент библиотеканын Елена Иосифовна Степанова этэ, библиотека ол сабана кулууп ханас мунугар туурт хону ылан олоһоро. Ол сабана кинигэ кулуупка буолар буолан зрительнай саала хаһан да илэнгэмэт этэ. Онон Нам орто оскуолатын кытта шефтэйэн аабааччы конференциятын, литературнай, тематическай

Д. МУШНИКОВА ахтыгыттан.

Кэниги кэмгэ улуус хаһаытыгар иһитиннэр-биллэрэр маассабай средстволар — «Эгсиэли» хаһаыт, телевидение уонна радио — инники дыһаарыгар кийи дыһисинэр, болдойор ыстатыйалара хас нүмөр ахсын бэчээттэнэр буоллулар. Тохсуньуттан ыла улууспут хаһаыттаах буолуута, телевидение программатын нэһиликтэр бары көрүүлэрэ бэйэбиттэти туһулуктаах буолбут. Республика салалтата үп-харчы биэрбэт дии сурахтар улам кэнээн иһэллэр. Сурах оруннаах буолаһына, сорох улуустар кыттыһан хаһаыттанарга сүбэлэһэлэр эбит.

Билиги хаһаыппытыгар бары «Улуус хаһаыттаах буолуохтаах» дии этинилэрин кытта, итиннэ улуус баһылыга телевидение уонна радио инники сайдытыгар ыгырыны суругар толору сөбүлэһэбин. Александр Ядрев 300 мөлүйүн солкуобайдаах үбү булууга этини сорунуулаахтык тэрийдэхтэринэ, бүттүүн түмүстэхпитинэ толорулуктун сөп. Бюджетнай тэриэтлэр үлэһиттэрэ хас эмэ ый ылтаах хамнастарын, уопускаларын харчытын бу күннэргэ ылар кыахтаммытарын туһунан үөрүүлээх сонуннар иһиллэлэр.

Оттон «Эгсиэли» дыһаата тираһын ахсааныттан туһулуктаах дии саныбын. Билигин хаһаыппыт 1567 эрэ тиражаах. Бу олус абылаах. Нам курдук республикаа биэр элбэх

Урукку албаһы хатылыыр сатаммат

нэһилиэнньэлээх улуус ити ахсааны икки да бүк элбэтэн сөп. Маннык олоһордохпутуна туспа хаһаыттаммыт чаччы. Биэр үтүө күн ханнык эмэ улууну кытта кыттыһан таһаарыг дии дьаһан кэбинэхтэрэ.

Ааспыт омослоох түбэтлэри санатыаһын бабардым. Н. С. Хрушев компартияны уонна Советскай государствоны баһылаан олоһон, 1962 сыллааха хасты эмэ оройуоннары холботолоон территориянай - производственной, колхознай-совхознай управлениелары тэрийтэлэбитэ, оройуоннай хаһаыттары суох оңорбута. Холубур, Ленскэй, Өлүөхүмэ, Орджоникидзевскэй, Якутскэй, Нам уонна Горнай оройуоннара Якутскэй куоракка кинигэни Приленскэй управлениэ буолбуппут. Ити алта оройуон хаһаыттарын эһэн баран «Лена маяктара» дии хаһаыт бэчээттэнэр буолбута. Кэмэйэ, нэһилээбэ таһар ахсаана билигин улуус хаһаыттарын курдук. Бу иннинэ Нам «Колхоз сирдытэ» дии хаһаыттааба.

«Лена маяктара» таһар буолуобуттан аабааччылар бын. Билигин хаһаыппыт 1567 эрэ тиражаах. Бу олус абылаах. Нам курдук республикаа биэр элбэх

улууну сиилини сырдытаһабы, кыаба суоҕа. Атын да управлениелар хаһаыттары эмэ итинни туруктаахтара. Ити сыһа дьаһал уһун үйэлэммэтэбэ, соҕу уларыһыта. Аны иккили оройуону холбооттоон бөдөнсүтүү барыта. Оройуон хаһаыттары сагалы тэриллибиттэрэ. Нам уонна Уус-Алдан холбоһон Средненскэй оройуон буолбуппут. «Ленин суола» хаһаыттаммыппыт. Хаһаыт тираһа 3500 экзemplарга тийбитэ.

Бөдөнсүтүү оройуон араһан, урукку чөллөргө түһэн Нам уонна Уус-Алдан буолбуппут. Нам оройуона «Ленин суола» хаһаытын илдьэ хаалбыта. Ол гынан баран хаһаыппыт тираһа 1200 эрэ этэ. Республика салалтата оройуоннар хаһаыттарын аабааччытын ахсааныттан көрөн икки уонна түөрт балаһалаах оңортууга быһаарбыта. Икки тыһынчаттан таһа аабааччылаах хаһаыттар 4 балаһан таһар буолбуттара. Билиги аабааччыбыт 1200 эрэ этэ. Онон икки балаһаланар кутталламыппыт. Партия райкома нэһилиэнньэбэ өйдөтүү үлэни ыппытын түмүгэр, аабааччыбыт 2000 — 2200 буолбута. Оннубутунан хаалбыппыт.

Итини мин тобо абыным? Быһаарылаах дьаһал ылылыбатаһына бэйэбитигэр ха-

һаата суох хаалар кутталлаахпыт. Арбаа энэр дии ааттан эбэтэр Хаһалаһы, Горнайы, судургутук эмэ урукку Уус-Алдаммытын кыттыһынан биэр хаһаыттыр дьаһалы ылы өр буолбат. Оччоҕо эмэ «бабат» дииһит. Ол инниттэн улууспут бэйэтэ хаһаыттаах буолуутугар бары кыһалыахтаахпыт, сүбэбитин холбоохтаахпыт.

Туох ханнык иннинэ, сэттиннэ хаһаыт тираһын 2000-тэн итэһэ суох буоларын курдук сурутууну маассабайдык ытыаха. Улуус дьаһалтата, редакция бу үлэбэ активы киниги тардаллара буоллар, ситиһиллэр сорок. Элбэх тиражаах хаһаыттаах улуус республикаа туруорсар кыаһына.

Республика биэрэбин, биэрэбин дии олоһон, бука редакциялар, типографиялар наадыһыларын дэлэчи хааччыгар харчыны биэрбэтэ буолуо. Улуус дьаһалтата уопсай ороскуот 15-20 бырыһаанын улуус бюджетиттан уйунара бэрт буолуо этэ. Сорохтор спонсордаан харчыта хомууоххайын дии этин киллэрэллэр. Ол гынан баран, мин санааба бастаан телевидение наада буолар 300 мөлүйүн солкуобайга санааны түмэр сөп буолара дуу.

В. ЕРЕМЕЕВ, хаһаыт урукку үлэһитэ.

Хаһаыта суох олоһорбут сүрэ бэрт буолуо

Республика уонна улуустар хаһаыттары, бары биэр хармаантан «Сахаполиграфиздат» компания (И. Ф. Михальчук) биэрэр үбүнэн таһаллар эбит. Ол үппүт кыра, тийбэт буолбут. Бюджет сарбыллыбыт. Мучумаан барыта мантан сабаламмыт. Ол иһин ити компания улахан уола Э. М. Рыбаковскэй «кыра уолаттары» (улуустар хаһаыттары) таһардыа быраһааттыр тылы эппит, «Улуустар хаһаыттары эһэххэ», — дии.

Кини санаатынан «Якутия» хаһаыт эрэ («Саха сирэ» хаһаытка дыһигэр хос таһар хаһаыт) күн аайы таһсан ити үбү агардаасты баһаыттаах эбит. «Якутия» хаһаытка мин суруттара сылдыбытым. Дыһигэр хос таһар хаһаыт. Туох да сөччү сонна суох. Биллэр сонну бэчээттир. Итиннэ кини таах сүүһүнэ мөлүйүнү тылаһа ыһар. Хата «Якутия» хаһаыты нэһилээбэ үстэ таһар гынааха, элбэх үп көмчүлэһэ этэ.

Т. Замятин сөпкө этэр. «Эгсиэлини» өйөөн улуус бары дьоно 10-нуу тыһынчаны биэрэбиг. Маны хомуттарыны нэһилиэк баһылыктарынан ыттарыаха уон-

на улуус бюджетиттан эмэ кырыан биэрэххэ.

Ол онугар үбү көргө-нарга, үгүс быраһаыныктыгар, артистарга ороскуоттууру лаппа сарбыһааха. Билигин көрүлүүр-нарылыыр кэм буолбата.

Усүүһүнэ, Т. Замятин этитэ эмэ сөп. Хаһаыт туһугар баһынай хаһаыстыбалара, коммерсаннар эмэ бэйэлэрин кыахтарынан көрөн сиртибэ биэрэллэрэ буолар бэрт буолуо этэ.

1990 сылтан «Ленин суола» «Эгсиэли» хаһаыт баһынайдар, коммерсаннар, чааһынай атыһыттар интэриэһиртэн көмүскүүр ис хоһоонноох ыстатыйалары балайда бэчээттэбитэ (сорохтор онук матырыяаллары сөбүлээбэттэрин, мөбүлөөрүн үрдүнэн).

Онон улуус хаһаыта уруккутун курдук нэһилээбэ үстэ таһарын уонна куоракка көспөтүн туһугар улуус бары дьоно хаһаыты көмүскөбүг!

А. ПРОКОПЬЕВ, 1 Хомуस्ताах.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН Эбэлэр, эһэлэр барахсаттар

Күннээбэ түбүктэн арааран, эбэлэр, эһэлэр биэр үтүө күн оҕо Түөлбэттигэр муһунулар. Түөлбэбэ дьарыктанар оҕолор кинилэри кытта кэлэн, эбэлэр, эһэлэр дьоро кинилэригэр ыалдыттаатылар.

Ыалдыт эбэлэр, эһэлэр остуол тула олоһон, олохторун туһунан кэпсэттилэр. Сыннаһаһа урукку үгүлүүлэри бийдилэр. Бэһилээбэ ооньбууларга кыттыһылар: саамай уһун сүүһүк, саамай синнигэс уонна кэтит бил, бастыг балыксыт. Хас биридэ кыһылаах бириэс тутан үөрдө-көттө.

Саамай долгутуулаах түгэһинэн «Чэйин эрэ, эбэлэр, эһэлэр!» дии көрсүү буолла. Манна Аппаһыттан Анастасия Филипповна, Данил Семенович Ивановтар, Намтан Матрена Михайловна, Иван Гаврильевич Винокуровтар уонна Анастасия Васильевна, Ион Прокопьевич Прокопьевтар кыттыһылар.

Бу үс дьэ-кэргэн биэс түһүмэххэ эһил-тэһил түһүтүлэр: «Сиргэ түспүт сэрэбийим», «Дьобур хаппахчыта», «Тупсабай таһас — олох сиркилээтэ», Бэһилээбэ буолуу — үтүө майгы», «Талааннаах буолуу — кэрээ

тардыһы». Сааһырдаллар даһаны, күрэхтээһиллэригэр билигин да имигэс тарбахтаахтарын, кэм ирдиринэн таһналарын көрдөрөн, эдэрдэри сөхтөрдүлэр. Ити курдук иһин-кэлин тардыһан, түмүккэ бары үрдүк ааты ылылар, бириэстэри, бэлэхтэри туттулар. Винокуровтар — «Дьобурдаах сайдам ыал», Ивановтар — «Талаан бастыга ыал», Прокопьевтар — «Саха саарын ыала».

Бу дьэ-кэргэн олохторун биллиниирдэххэ маннык: Прокопьевтар: Анастасия Васильевна амтаннаах ас маастара. Өр сылларга Нам остолобуойугар асчытынан таһаарылаахтык үлэһитэ. Билигин оҕо эйгэтин Түөлбэттигэр кулинияра куруһуугун салаһан, оҕолору астырга үөрэтэр. Кэргэнэ Ион Прокопьевич уһун кэмгэ трактористаабыта. Тутуу үлэтин маастара, үс оҕолохтор, икки сииһнээхтэр.

Винокуровтар: Матрена Михайловна — доруобуйа харыстабылын үлэһитэ. Эдэр сааһыттан сценаттан түспэт, драма артыһа. Уус-уран самодеятельность ветерана. Иван Гаврильевич профессионал суоппар. Уус-уран самодеятельность актыбы-

най кыттылааба. Сцена уонна спорт ветерана. Үс оҕолоохтор, биэс сииһнээхтэр.

Ивановтар: Анастасия Филипповна улуус культуратын үлэһитэ. Өр сылларга Алпааны кулуубугар сыратын биэрбитэ. Уус-уран самодеятельность ветерана. Данил Семенович профессионал суоппар, «Бочуот Знага» орден кавалера, тимирууһа, хаһаыстыбаба туттулар таһар оҕолуктары, механизацияны киллэрибит специалист. Уус-уран самодеятельность кыттылааба. Түөрт оҕолоохтор, 12 сииһнээхтэр.

Бу кинэ, кырдык да, кырдыбас уонна эдэр көлүөнэлэр көрсүүлэрэ буолла. Эбэлэригэр, эһэлэригэр барахсаттарга сииһнэрэ уонна «Эдэр артистар» түмүү оҕолоро бэйэлэрин ырыаларын, үгүлүүлэрин бэлэхтэтилэр.

Дьэ ити курдук эбэлэр, эһэлэр дуоһуна сыһыанналар. Ону таһынан Түөлбэ үлэтин, педколлективни кытта сииһини биэриһилэр. Оҕолор дьарыктанар, дьэ-лэрин-уоттарын көрөн-истэн сиргэттилэр уонна кыра-бастык олоһорбутун тоһо-лоохтор бэлэһэттилэр. Маннык ыарахан усулуобуйаа оҕолору сайыннарарга элбэх билини, дьарыгы биэрэргэ педколлектив туруулаһан үлэһитин сөбөн-махтайан ис санааларын этилэр.

О. ПОТАПОВА, Түөлбэ.

ИИРЭХ ТЫЛЫНАН

ДЬОН ТУҢУГАР КЫҤАМНЫЫ

Аргунова Татьяна Максимовна Нам оройуонугар (аан маннай колхозтан совхозка кириги кэмгэр) социальная харалта бастаки үлэһиттэригэр биэрдэстэрэ этэ. Оччолорго кини колхоз кырдыбас үлэһиттэрэ пенсияга таһалларга элбэх сыратын, кыһамнытын биэрбитэ. Ол кэмгэ ыал үксэ алаһынан бытан олоһоро, онон Таастааһынан, Партизаньан, Калининьан, Кыһыл Сыйрынан сылдан үлэһиттэрэ. Татьяна Максимовна саастарынан пенсияга таһар кырдыбастары, олоһор сирдэринэн кэрийэн, кыһын атынан сылдан сүбэлээбэ, үстүү ый үлэһиттэн толору пенсия ылаһаларын ситиспитэ. Оччолорго пенсия 30 солк. этэ, кырдыбастарга улахан көмө, элбэх да харчы курдук көстөрө.

Ити кэмгэ үлэһит, рабочай профсоюз балаһааньаһын, бэрээдэгин билбэт этэ. Татьяна Максимовна үлэһиткэ ону тирдэргэ элбэх сыратын уурбута.

Социальная харалта кыһамнылаах үлэһит ити курдук пенсияга таһааччыларга, дьон туһугар, элбэхтик сүүрбүтэ-көппүтэ, сүбэ-ама буолбута.

Ахтыһы онордо Я. НОВГОРДОВ, Партизан олохтооҕо.

Телевидение программа

ПОНЕДЕЛЬНИК, 24

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 Лучший бразильский сериал «Роковое наследство». 10.00 Поле чудес. 11.00 Здоровье. 11.30 «Угадай мелодию». Телеигра. 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 16.20 Мультсериал «Волшебные истории», «Путешествия Гулливера». 1-я серия. 15.45 Марафон-15. 16.05 Звездный час. 16.40 «Космическая полиция». Фант. сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений» Сериал. 18.00 Новости. 18.20 Лучший бразильский сериал «Роковое наследство». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 Понедельник с Познером. Программа «Человек в маске». 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.40 Сериал «Полтергейст». 22.45 «Серебряный шар». «Роман в письмах». Ангелина Степанова и Николай Эрдман. Ведущий — В. Вульф. 23.35 «Линия кино». Филипп Нуаре в фильме Луи Маля «Зазн в метро». 01.20 Новости. **2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...». Информ.-муз. программа.** Канал «Россия» 07.30 «Дежурная часть». 07.45 «Стронг» представляет. 07.50 «Бизнес утро». 07.55 «Православный календарь». 08.00 Сам себе режиссер. 08.30 «Экспозитив». 08.35 «Лучше не бывает». 08.40 Личное. 09.10 «Торговый дом». 09.15 «Товары — почтой». 09.25 «Санта-Барбара». 10.15 Совершенно секретно. 11.10 Парламентский вестник. 11.40 Графоман. 11.50 Деньги. 12.10 Бесконечное путешествие. 12.40 «Деловой автограф». 12.45 «Ти-Маркет» представляет. 12.50 Джесси-ка Ланж в фильме «Как повысить уровень жизни» (США). 14.40 На пороге века. 15.10 Диалоги о животных. 15.25 «Магазин недвижимости». 15.30 Вести. 16.00 «Кармазовы». Балет Б. Эйфмана. 16.55 «Фейерверк — Петергов». 17.00 «Чародей». Детский телесериал (Австралия — Польша). **Якутск 18.05 Саха тылын уонна культуратын факультета 5 сылыгар. «Уөрэммитинтиллибит көмүс нээкэбит».** Канал «Россия» 18.35 Фантастическое баскетбольное шоу. 19.30 «Дежурная часть». 20.00 Вести. 20.35 «Санта-Барбара». **Якутск 21.35 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 22.05 «Сарыал». Театральный вестник. Нюрбинский театр. 22.50 Муз. антракт.** Канал «Россия» 23.00 Вести. 23.35 Вовремя. 23.40 «Тихий дом». Программа С. Шолохова.

ВТОРНИК, 25

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». Сериал. 10.00 Программа В. Познера «Человек в маске». 10.45 «Смехопанорама». Ведущий — Е. Петросян. 11.20 Домашняя библиотека. 11.30 «Угадай мелодию». 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 Мультсериал «Волшебные истории», «Путешествия Гулливера» 2-я серия. 15.45 Кварьете «Веселая кватупания». 15.55 Счастливый случай. 16.40 «Космическая полиция». Фант. сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Роковое наследство». Сериал. 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Тема». 20.45

«Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.40 Премьера первого канала. Евгений Лебедев и Олег Басилашвили в фильме Игоря Масленникова «Старые знакомые». 23.00 Клуб «Веселый популай». 23.50 Пресс-клуб. 00.45 Новости. **2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...». Информ.-муз. программа.** Канал «Россия» 07.30 Вести. 07.55 Подробности. 08.10 «Дежурная часть». 08.25 «Стронг» представляет. 08.30 «Бизнес утро». 08.35 «Православный календарь». 08.40 Подиум д'Арт. 09.10 «Экспозитив». 09.15 «Лучше не бывает». 09.20 Национальный интерес. 09.50 «Торговый дом». 09.55 «Товары — почтой». 10.05 «Санта-Барбара». 10.55 «Свой дом». **Якутск 12.55 «Түөлбэ». «Май ТВ».** Канал «Россия». 13.40 Александр Демьяненко в лирической комедии «Карьера Димы Горина». 15.25 «Магазин недвижимости». 15.30 Вести. 16.00 «Деловой автограф». 16.05 «Ти-Маркет» представляет. 16.10 «Чародей». Детский телесериал (Австралия — Польша). 17.05 Док. экран. «История одного события». 17.30 Футбол без границ. 18.00 Бесконечное путешествие. 18.40 «Любовь с первого взгляда». **Якутск 19.20 «Кулууп-96» республикатаабы көрүү түмүктэрэ.** Канал «Россия» 20.00 Вести. 20.35 «Санта-Барбара». **Якутск 21.35 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 21.55 «К веку грядущему». Клуб «Ротари». 22.10 День города Покровска. 22.40 МТК. «Анфас».** Канал «Россия» 23.00 Вести. 23.35 Вовремя. 23.40 «Дежурная часть». 00.00 Наталья Негода и Андрей Соколов в социальной мелодраме «Маленькая Вера».

СРЕДА, 26

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». Сериал. 10.00 Тема. 10.40 «В мире животных» (с сурдопереводом). 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 Джентльмен-шоу. 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 Мультсериал «Волшебные истории». «Белоснежка». 1-я серия. 15.45 Классная компания. 16.15 Зов джунглей. 16.40 «Космическая полиция». Фант. сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Роковое наследство». Сериал. 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 Леонид Ярмольник в программе «Золотая лихорадка». 20.10 Человек и закон. 20.45 Спокойной ночи, малыши. 21.00 Время. 21.40 Премьера года. «Одиссея». Андрея Кончаловского. Фильм 1-й. 23.30 А. Пугачева и К. Орбакайте в программе «Женские истории». 00.00 Хоккей. Евролига. «Слован» (Словакия) — «Торпедо» (Ярославль). 01.25 Новости. **2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...». Информ.-муз. программа.** Канал «Россия» 07.30 Вести. 07.55 Подробности. 08.10 «Дежурная часть». 08.25 Медицинский вестник. 08.30 «Бизнес утро». 08.35 «Православный календарь». 08.40 Слабо? 09.10 Экспозитив. 09.15 Лучшее не бывает. 09.20 Национальный интерес. 09.50 Торговый дом. 09.55 Товары — почтой. 10.05 «Санта-Барбара». 10.55 «К-2» представляет; Алексей и Сергей Козловы в программе «Коллизей». Часть 1-я. 11.50 Федерация. 12.20 Графоман. 12.30 Деньги. 12.45

Телескоп. 13.15 Александр Калягин и Людмила Гурченко в сатирической кинокомедии «Прохиндиана-2». 14.55 Ваше сословие. 15.25 Магазин недвижимости. 15.30 Вести. 16.00 Деловой автограф. 16.05 «Ти-Маркет» представляет. 16.10 «Чародей». Детский сериал (Австралия — Польша). 17.05 Живая коллекция. **Якутск 18.05 Фильм-детям. 18.15 Программа «Кэм». 18.45 Фестиваль хоровой музыки в Вене (Хор мальчиков фонда «Барбары»). 19.20 Официальный канал. В студии — зам. председателя Правительства РС(Я) Р. Ю. Шипков.** Канал «Россия» 20.00 Вести. 20.35 «Санта-Барбара». **Якутск 21.30 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 21.50 «Погода в доме». Прямой эфир с председателем Госкомитета по энергетике и ЖКХ Ф. Х. Гробманом. Передача 4-я.**

БОЛБОЙУН, ХАҢЫАТ ТЕЛЕМАРАФОНА!

«Энсиэли» хаһыат редакцията СЭТИННЬИ 28 КҮНҮГЭР телемарафон ытыар. Тобо? Сүрүн сыалбыт-сорукпут — хаһыакка сурутуу хампааннаатыгар дьон-сэргэ болбомтотун тарды!

Бу күнүргэ хаһыат инники дьылбатыгар санаа атааччылары, кэпсэтии көхтөөхтүк барда. Абааччыларбыт истиг сыһыаннара, иһирэх тыллара, чолчу этиилэрэ эрэли үөскэтэллэр. Аны тылтан дьыалаба — хаһыат тираһын үрдэтиигэ, үп-харчы өттүнэн туругун бөбөрөгүтүүгэ хардарыта үлэлэрбит эрэйиллэр.

Ол курдук телемарафон күнүргэ дьиэбэ сурутуу хааччаба суох ытыллыа, улууспут тэрилтэлэрин салайааччылары хаһыакка күүс-көмө буолар санаачылар этиэхтэртэ тыныахтара.

СЭТИННЬИ 28 КҮНЭ — «ЭНСИЭЛИ» ХАҢЫАТ ТЕЛЕМАРАФОНА.

Кэлэр нүөмүргэ бу телемарафон хайдах барыахтаабын туһунан сиһилии билиһиннэриэхпит.

«Энсиэли» хаһыат редакцията.

22.20 «ТВ-спорт». Баскетбол (суперлига). 22.55 Муз. антракт. Канал «Россия» 23.00 Вести. 23.35 Вовремя.

ЧЕТВЕРГ, 27

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». Сериал. 10.00 Человек и закон. 10.40 Пока все дома. 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 Телеигра «Эти забавные животные». 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 Мультсериал «Невероятные приключения Джонни Квеста». 15.45 Классная компания. 16.10 Лего-го. 16.35 «Космическая полиция». Фант. сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Роковое наследство». Сериал. 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.30 Телеигра «Эти забавные животные». 20.00 «В поисках утраченного». Карл Гейбл. Ведущий — Г. Скороходов. 20.45 Спокойной ночи, малыши. 21.00 Время. 21.40 Премьера года «Одиссея». Фильм 2-й. 23.35

15.30 Вести. 16.00 Деловой автограф. 16.05 «Ти-Маркет» представляет. 16.15 «Чародей». Детский телесериал (Австралия — Польша). 17.15 Сам себе режиссер. 17.50 Кафе «Обломов». **Якутск 18.40 Фильм-детям. 18.55 «Арчы». Аграрная наука уонна тыа сирэ. 19.30 «Ракурс». 19.50 «Выборы -97». Кандидат на должность главы администрации г. Якутска Анатолий Скрыбкин.** Канал «Россия» 20.00 Вести. 20.35 «Санта-Барбара». **Якутск 21.30 «Саха сирэ» («Якутия»). Информ. программа. 22.00 «Ситим». 22.30 Якутский медицинский колледж в Год образования 22.55 Муз. антракт.** Канал «Россия» 23.00 Вести. 23.35 Вовремя. 23.40 «Поклонник». Худ. фильм (США).

ПЯТНИЦА, 28

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». Сериал. 10.10 «Клуб путешественников» (с сурдопереводом). 10.55 Смак. 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 «Играй, гармонь любимая». 12.00 Новости. 12.10 Прог-

рама «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 Фильм-сказка «Золотые рога». 16.30 «Улица Сезам». 17.05 Муз. программа «50x50». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Роковое наследство». Сериал. 19.05 Погода. 19.15 Здоровье. 19.45 «Поле чудес». 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.40 Великие сыщики. Участковый Анискин в фильме «Деревенский детектив». 23.25 Взгляд. 00.15 Ночной кинозал. Эрик Робертс в триллере «Поверженный ангел». 02.00 Новости. **2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...». Информ.-муз. программа.** Канал «Россия» 07.30 Вести. 07.55 Подробности. 08.10 «Дежурная часть». 08.25 Медицинский вестник. 08.30 «Бизнес утро». 08.35 «Православный календарь». 08.40 Кроссворд. 09.10 Экспозитив. 09.15 Лучшее не бывает. 09.20 Национальный интерес. 09.50 Торговый дом. 09.55 Товары — почтой. 10.05 «Санта-Барбара». 10.55 Старая квартира. Год 1959. Часть 2-я. 11.50 Люди и деньги. 12.15 Графоман. 12.25 Деньги. **Якутск 12.45 «Түөлбэ». Уус-Майа улууһа.** Канал «Россия» 13.10 «Фуфель». Худ. фильм. 14.55 Золотая карта России. 15.25 Магазин недвижимости.

БОЛБОЙУН, ХАҢЫАТ ТЕЛЕМАРАФОНА!

«Энсиэли» хаһыат редакцията СЭТИННЬИ 28 КҮНҮГЭР телемарафон ытыар. Тобо? Сүрүн сыалбыт-сорукпут — хаһыакка сурутуу хампааннаатыгар дьон-сэргэ болбомтотун тарды!

Бу күнүргэ хаһыат инники дьылбатыгар санаа атааччылары, кэпсэтии көхтөөхтүк барда. Абааччыларбыт истиг сыһыаннара, иһирэх тыллара, чолчу этиилэрэ эрэли үөскэтэллэр. Аны тылтан дьыалаба — хаһыат тираһын үрдэтиигэ, үп-харчы өттүнэн туругун бөбөрөгүтүүгэ хардарыта үлэлэрбит эрэйиллэр.

Ол курдук телемарафон күнүргэ дьиэбэ сурутуу хааччаба суох ытыллыа, улууспут тэрилтэлэрин салайааччылары хаһыакка күүс-көмө буолар санаачылар этиэхтэртэ тыныахтара.

СЭТИННЬИ 28 КҮНЭ — «ЭНСИЭЛИ» ХАҢЫАТ ТЕЛЕМАРАФОНА.

Кэлэр нүөмүргэ бу телемарафон хайдах барыахтаабын туһунан сиһилии билиһиннэриэхпит.

«Энсиэли» хаһыат редакцията.

22.20 «ТВ-спорт». Баскетбол (суперлига). 22.55 Муз. антракт. Канал «Россия» 23.00 Вести. 23.35 Вовремя. **ЧЕТВЕРГ, 27** **1-я программа. Канал ОРТ**
06.00 Телеканал «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». Сериал. 10.00 Программа В. Познера «Человек в маске». 10.45 «Смехопанорама». Ведущий — Е. Петросян. 11.20 Домашняя библиотека. 11.30 «Угадай мелодию». 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 Мультсериал «Волшебные истории», «Путешествия Гулливера» 2-я серия. 15.45 Кварьете «Веселая кватупания». 15.55 Счастливый случай. 16.40 «Космическая полиция». Фант. сериал. 17.05 «... До шестнадцати и старше». 17.30 «100 лет приключений». Сериал. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.20 «Роковое наследство». Сериал. 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Угадай мелодию». 20.00 «Тема». 20.45

экспресс. 09.00 «Мак и Матли». Телесериал (США). 09.25 «Меморина». Телеигра. 09.55 «Надо жить играючи». Конкурсная программа. 10.10 «Доброе утро, страна». 11.00 «Вести» в одиннадцать. 11.20 «У всех на устах». Программа Натальи Дарьяловой. 11.45 «Ваш партнер». 12.00 Крестьянский полдень. 12.30 Моника Витти в телесериале «А ты меня любишь?». 13.20 Двойной портрет. 13.50 Телескоп. 14.20 Новое «Пятое колесо». 14.45 «Встречная полоса». 15.00 Книжная лавка. 15.25 Лучшие игры НБА. 16.05 Совершенно секретно. 17.00 Парламентский вестник. 17.30 Программа «А». **Якутск 18.05 Программа «Сардаана». Художник Вера Ноева. 18.25 Фильм-детям. 18.45 «Дальний восток». 19.15 «Гость республики». 19.55 «Лена-ТВ». Реклама и поздравления.** Канал «Россия» 20.35 Федерация. 21.00 Звуковая дорожка. 22.00 Вести. 22.40 Том Беренджер, Уиллем Дефо и Чарли Шин в фильме Оливера Стоуна «Взвод».

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 30

1-я программа. Канал ОРТ
07.50 Татьяна Доронина в комедии «Капель». 09.15 Мультсериал «Приключения Вуди и его друзей». «Розовая пантера». 09.55 Спортлото. 10.00 Новости. 10.10 «Непутевые заметки» Дм. Крылова. 10.30 Пока все дома. 11.10 Утренняя звезда. 12.00 «Армейский магазин». 12.30 «Играй, гармонь любимая». 13.00 Сельский журнал. 13.25 Сериал «Подводная одиссея команды Кусто». «Призрак морской черепахи». 14.20 «Смехопанорама». Ведущий — Е. Петросян. 15.00 Новости (с сурдопереводом). 15.20 Клуб путешественников. 16.05 Дмитрий Шостакович, Исаак Дунаевский и Джон Леннон в программе «Приглашение к музыке». 16.35 Большой мультфильм. «Принцы — лебеди» (Япония). 17.35 Новый выпуск киножурнала «Ералаш». 18.00 Леонид Якубович в телеигре «Колесо истории». 18.40 Погода. 18.50 «Золотая серия». Кларк Гейбл и Вивьен Ли в фильме «Унесенные ветром». 1-я серия. 20.55 Киноафиша. 21.00 Время. 21.55 «Унесенные ветром». 2-я серия. 00.15 Футбольное обозрение. 00.45 Новости. 01.05 Теннис. Кубок Дэвиса. Финал. Сборная Швеции — сборная США. **2-я программа. Канал «Россия»**
07.30 Утренний экспресс. 08.25 «Мак и Матли». Телесериал (США). 08.50 «Окно». Мультфильм. 09.00 Присяга. 09.30 «На дорогах России». 09.40 Диалоги о животных. 10.10 «Доброе утро, страна». 11.00 «Вести» в одиннадцать. **Якутск 11.20 «Бизончик». Прямой эфир. 11.50 Мультфильм. 12.05 «Безмолвные чудеса» (выставка фитодизайнера Л. Бутириной). 12.20 «Айлы сьдьаайа». А. Ю. Михайлов — Кыта Баалы айы үөрүгэр тус өйдөбүл уонна быһааран кэпсэһинэ. Иккис биэри. 12.45 «Коротко и подробно». 13.15 «Лик». 13.45 «Доруобуйа». 14.15 Поэт Государственный вокальный ансамбль «Туймаада». Канал «Россия» 14.35 Волшебный мир Диснея. «Аладдин». 15.30 «Довгань-шоу». 16.00 Неизвестная планета. 16.30 «Знакомые звуки, чудесные звуки». 17.00 «А был ли каротин». Худ. фильм. 19.30 «К-2» представляет: Алексей и Сергей Козловы в программе «Коллизей». 20.30 «Аншлаг» и К. 21.25 Пульс. 22.00 Вести. 22.30 «Эх, дороги». 23.00 Зеркало. 00.05 Русское лото.**

I ХОМУСТААХХА ОБО КИНИН 10 СЫЛА

«Сайды» сага кэрдиискэ

Быйылгы үөрэх дьылыгар I Хомуустаах пионердарын дьыэтэ, билигин «Сайды» обо айымньытын дьыэтэ, тэрлэлбитэ 10 сыла туолбутун айар отчуот быһытынан бэлиэтэри бэлэмнэр. Бу сэмэй ол гынан баран обо-аймах сайдытыгар ураты историялаах бэлиэ датаны бэлиэтээнин билигин республикабыт, улууспут сүнкэн событиеларын — үөрэтирин сылын, ону тэнэ М. К. Аммосов 100 сааһын туолуун кытта ситимэспиттэриттэн билигин ордук долгуабыт уонна киэн туттабыт.

10 сыл устата пионердар дьыэлэрэ элбэх көлөнө ыччаты пионерскай хамсааһын тыныгар интэриэһүн, араас хайсхалаах куруһуоктарга дьарыктаан, үтүбэ-кэрэбэ угууйан, обо инники кэскилин түстүүрүтүө дьону интэр сыалы тутуһан бэйэтин сэмэй кылаатын урсан кэллэ. Пионердар дьыэлэрэ тэрийэн ыппыт үлэтэ, пионерскай хамсааһын үтүө өрүттэрэ эстэн-сүтэн хаалбакка сага форманы ылан өссө сайдан иһэрэ элбэти кэрэһэлиир.

Российскай Федерация «Үөрэтири туһунан» сокуонугар олобуран 4 сыл анараа өттүгэр оскуола таһынаабы үлэни, интиини уларыта тутуу процеһа сабаламмыта, ол эбэтэр сагалыты турукка көһөрүү. Ол түмүгэр неформальной үөрэхтээнин араас көрүнгүрүн суолталара үрдээн тахсар. Оннук биэр көрүнгүрүн буолар эбии үөрэхтээнин. Сүрүн анала — оболор уларыта турар интэриэстэрин ханнары. Киһи араас хайсханаан дьа-

рыктаннаабына, биллэбинэ-көрдөбүнэ, сатаатарына культурнай эйгэтэ кэниир, личность быһытынан сайдар, айымньылаах үлэбэ кынаттанар.

Эбии үөрэхтээнин систематыгар сүрүн болгомтону хас биридир обо дьарыктанар хайсхатын баа өттүнэн талыыта, интэриэһин ханнаар, элбэх көрүнгүн таларыгар усулуобуйа олохтоонун ылар. Ол быһытынан эбии үөрэхтээнигэ авторскай программалар конкурстар, научнай-практическай конференциялар буолаллар, сырдатар бэчээттэр тахсаллар.

Хомойуох иһин оскуола таһынаабы үлэбэ суолта биэрбэт, аанна ахтыбат буолуу, оскуола кэнииттэн иккис учарат туруору баар. Оттон эбии үөрэхтээнин киһини кэрэхсэтэр күүһэ оскуолаба майгынаабаттыгар буолар. Эбии үөрэхтээнин тэрлэтэ сүрүн үөрэхтээнигэ сыйыары буолбакка бэйэ-бэйэлэрин ситэрэр биэр тыын буолуохтаахтар.

Кэники сылларга сокращение, сабы үлэтэ баран улахан дыксиини таһаарар. Элбэх сиргэ үл-харчы ыарахаттарынтан сабыллаллар. Финансовай боппууостары обо сайдар сирдэрин сарбыһынан быһаараллара биллэн турар дьаһалталар ырааба суох политикалар буолар. Бүгүн оболортон былдыан ылан, сарсын онтукаг обществоа социальная эрэ буолбакка экономикай, политическай сага проблеманы үөскэтэ. Хайдах ыччаты бэлэмнибит да олохпут оннук буолара тутулуктаабын бары

өйдүүбүт. Онон обо тэрлэтэни көмүскүүргэ бүттүүн турунуохтаахпыт.

Ол да буоллар билигин кэмнэ сага статуһу ылан эбии үөрэхтээнин тэрлэтэлэр бааларын биллэрэ, үлэни, сайда сатыыллар. Билигин эһилиэкпитигэр оболорбут дэгиттэр сайдар тэрлэтэлэр барыта баар: обо музыкальной оскуола, «Мичээр» үнүү народнай ансамбл, «Сайды» обо айымньытын дьыэтэ. Нэһилэк аайы маньык буолбатах. Бу баар кыабы ыспака өссө сайыннан оболорбут туһугар туһанахтаахпыт. Манна холобур курдук эттэххэ обо музыкальной оскуола уонна «Сайды» айымньы киһи аан бастаан аһыллыахтарыттан биэр дьыбэ биэр сүбэни үлэлэрин сабалаан, кэлин 1992 с. биэр директордаах эстетическай киһи буолан үлэлэбит опьттаахпыт. Директорынан хореограф Захарова Надежда Михайловна үлэлэбитэ. Ону тэнэ завуч Акимова Зоя Васильевна, преподавателлэр Адынтанова Любовь Семеновна, Орлов Виктор Федорович, завхоз Рязанская Анастасия Романовна айымньылаах үлэлэрин бэлиэттир наадалаах. Былааннаахтык араас интэр-үөрэтэр үлэни тэрийэн элбэх обо, төрөспүт болгомтотун, интэриэһин, баатын тардыбыппыт. Бу айымньылаах биэргэ үлэлээнин өйбүл ылбакка ыһылыннар даһаны билигин да салбанан барар.

Быйылгы үөрэх дьылыгар «Сайды» обо айымньытын киһи сага статуһу ылан эбии үөрэхтээнин тэрлэтэ буолан үө-

рэтэр хайсхаба лицензия ылла.

Үөрэтэр-интэр үлэбит барыта 5 салаанан барар: 1. Фольклорнай — «Умсулдан» фольклор куруһуок (сал. Орлова Я. П.). 2. Прикладной — «Хатыгчаан» туос иһити тигэр куруһуок (сал. Соловьева Т. М.). «Имигэс тарбахчааннар» гобелен (сал. Охлопкова А. Е.). «Айына иис» (сал. Баишева В. Д.). 3. Экологическай — «Дельфинум» сибэки (сал. Жиркова С. А.). «Элэр сылгыһыт» (сал. Константинов В. С.). 4. Краеведескай — Кыраайы үөрэтэр музей — хос (сал. Колпашикова Н. В.). 5. Техническай — «Ыллык» обо телестудията (сал. Филатова В. П.).

Барыта 8 куруһуокка 91 обо дьарыктанар. Куруһуок салайааччылары бары бэйэлэрэ онгорбут 3—4 сыллаах үөрэтэр анал программанан үлэлииллэр. Инникитин куруһуоктар студия, мастерской, лаборатория таһымыгар тахсалларын ситиһэр бадалаахпыт. Онон биллэн турар сөптөөх материалнай база, аныгы анал оборудование ирдэнэр. Тьа да обото куорат оботуттан итэбэһэ суох усулуобуйага сайдыахтаах. Онон үөрэх салаата, дьаһалта күүс-көмө, өйбүл буола туруохтара диэн эрэнибит.

Бу 10 сылынн обо интэриэтигэр күүстэрин, биллэлэрин биэрэн үлэлэбит, үлэни сылдыр үлэһиттэри истинник эбэрдэлибит. Обо айымньытын дьыэтэ 10 сыла туолбутунан тохтообокко 25, 50, 100 сааһа туолан чэчирин, сайда турарыгар бары баарыахайыт.

А. ВИНОКУРОВА, киһи директора.

БЫЫБАР ● 97 КАНДИДАТТАР ӨЙӨННҮЛЭР

Бдь. сэтгэний 15 күнүгэр Дьокуускай куоракка «Билиги Саха сирин дьонобут» уонна «Быыбар—97» общественной-политическай тэрилтэлэр IV республикатаабы конференциялара буолан ааста. Онон республика 11 улуунуттан 63 киһи кыттыны ылла. «Билиги Саха сирин дьонобут» тэрлэтэ Намнаабы отделениетытан үөрэх улуустаабы управлениетын инспектора Руслан Петрович Румянцев кыттыны

ылла уонна тыл эттэ. Конференция кыттылаахтара туһааннаах боппууостарын ырытыһан баран Ил Түмэн палаталарыгар депутатка кандидаттары туруордулар уонна өйөөтүлэр. Билиги улууспуттан конференция өйбүлүн республика палататыгар Е. М. Ларионов, аллара палатаба Н. С. Сивцева кандидатуралара ыллалар.

Бэйэ информ.

Реклама ● Биллэриилэр ● Реклама

ВНИМАНИЮ ВСЕХ РУКОВОДИТЕЛЕЙ ПРЕДПРИЯТИЙ И УЧРЕЖДЕНИЙ НАМСКОГО УЛУСА!

Отдел сбыта и реализации Намского РЭС просит Вас для перезаключения «Договоров на отпуск и потребление электрической энергии на 1998 год» предоставить следующие документы:

- 1. Акт наличия установленного мощности с перечислением всех токоприемников с указанием их мощности, типа и марки.
2. Копию приказа по предприятию о назначении лица, ответственного за электрохозяйство.
3. Акты по разграничению и ответственности за эксплуатацию электроустановок между Намским РЭС и потребителем.
4. Полные реквизиты предприятия с указанием Ф. И. О. первого руководителя.
5. Представить приборы учета электроэнергии для осмотра и проверки.
Справки по телефону 21-544.

23 ноября в кинотеатре «Сардага» с 14 часов состоится финальный

СМОТР-КОНКУРС «КИИЭ БИИГИ ОЛОХПУТУГАР»

В программе участвуют мелодистка С. Кудрина, Хамагаттинский СДК, I Хомуустаахский СДК, Партизанский СДК, Хатын Арынский СДК и т. д.

Победителей смотра-конкурса ждут призы. В конце фильма прошлых лет «Чапаев». Вход свободный.

«САПИ-ПОЛИС» Намнаабы агентствота кыһыгы, сааскы, сайынгы каникуллар кэмнэригэр оскуола оболоругар, студенттарга, элэр ыччакка, улахан дьонго Венгрия — Австрия, Финляндия — Швеция, Италия, Лондон — Париж, Берлин — Прага маршруттарынан культурнай-познавательнай, культурнай-образовательнай туурдары тэрийэр.

Докумуоннары ылы ахсынны 10 к. диэри. Сайынгы каникул кэмигэр тылы үөрэтэр курстарга Америкаба, Англияба, Германияба түөртүү нэдиэлэлэх сырылар онгоһулуохтара. Докумуоннары сэтгэний ыттан хомуйа сылдыабыт.

Билсэр аадырыс: Нам с. Чернышевскай уул. 12 №-рэ, гостиница дьыэтэ, тел.: 22-1-90.

«САПИ-ПОЛИС» страховкомпания Намнаабы отделениета.

Продаются сруб 8x8 с пристройкой со стройматериалами в районе Север-II, рядом электролиния. Куплю за умеренную цену уголь.

Обращаться в здании «Арбата» УлусПО продавцу видеокассет.

Ликвидируется МТП «Урун-эбэ». Просим произвести взаиморасчеты в течении 10-ти дней со дня опубликования объявления.

Үөрэх управлениета, профсоюз райкома Никольскай обо садын сэбиэдиссэйэ Винокурова П. С. таптаалаах ийэтэ, үлэ, тыл ветерана ПРКОПЕВА Аграфена Гаврильевна уһуннук, ыараханник ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаннарын тиэрдэллэр.

Намнаабы педагогическай училище 1996 сыллаах выпускнига ОНУФРИЕВ Анатолий Викторович Дьокуускай куоракка элэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн кэргэнигэр училище студенткатыгар Наташаба, оботугар, чугас дьонноругар, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Училище коллектива.

Коллектив Намской улусной гимназии выражает глубокое соболезнование своей коллеге Лептевой Татьяне Леонидовне по поводу кончины после долгой продолжительной болезни горячо любимого отца ЧИРТУЛОВА Леонида Аркадьевича.

Намнаабы педучилище выпускнига, ыччат лидера, студпрофкомун урукку председателэ ОНУФРИЕВ Анатолий Викторович соһумардык өлбүтүнэн киһи кэргэнигэр Наташаба, кыһыгар Ленаба эдьийигэр Альбина Елисеевнаба, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Нам улуунун үөрэбин управлениета, профсоюзун комитета Хамагатта саха-французскай оскуолатын интэр үлэни тэрийээчи Сивцев Василий Николаевич биэргэ төрөөбүт эдьийэ, тьа хаһайыстыбатын Академиятын преподавателэ СИВЦЕВА Дария Николаевна эмискэ ылдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

КЭРЭ ЭЙГЭТИГЭР

Үөрдүбүт

Үөрэнээччилэр сайынгы каникулларын кэмигэр Якутскай куорат 350 сылын юбилейгар аналаах оболор уруһууларын конкурстаах быыстапкалара «Детский мир» маһаһын биэр эргинэр саалатыгар аһыллан үлэлэбитэ.

Быыстапка түмүгүн алтынны ый 14 күнүгэр эмнэ бу саалаба таһаардылар. Үөрүүлэх быһыыга-майгы-

га кыайылаахтарга дипломнары, грамоталары уонна сыаналаах бириистэри туттардылар.

Ол курдук Протопопова Алена — III ст. диплом, сыаналаах бириис, Никонов Саша — биһирэбил грамота, сыаналаах бириис хаһайыннарынан буоллулар (учуугаллара Протопопова Анна Гаврильевна).

Владимирова Надя биһирэбил грамотанан, сыаналаах бириһинэн бэлиэтэнэ. Винокуров Афоня фантастическай уруһуйдара жүри кэрэхсэбилэн ылла. Иннэ гынан биһирэбил гра-

мотаба, сыаналаах бириискэ эмнэ тигистэ (үөрэтэр учууталлара Афанасьев А. С.).

Билиги эдэр фантастыт инникитин даһаны киһи кэрэхсир фантастическай айымньыларын айдын. Бу быыстапкага кыттыбыт оболор үлэлэриттэн талыллан Япония, Корея уонна Саха республикатын уруһуйдүт оболорун конкурснай быыстапкага тэрлэлэн үлэлэбит. Онон билиги үөрэнээччибит Протопопова Алена ыһах тематыгар «Түһүлгэ» дьэи композицията туруоруллубута билигини эмиэ кэрэхсэтэр уонна үөрдэр. Алена бэ-

йэтэ даһаны кыра эрдэбиттэн уруһуйдаах альбому тутта сылдыарын көрөрбүт. Онтуг баара билигин улаатан, өссө эбии сайдан иһэрэ биллэр, харахха бырабыллар.

Ити курдук талааннаах оболорбут таптыр дьарыктарын сайыннаралларыгар үөрэтэр учуугаллар бары кыахтарын ууран үлэлииллэр. Үөрэнээччилэрин сэмэй ситиһилэриттэн долгуяллар, үөрэллэр.

Афанасий ЗАХАРОВ, Намнаабы обо музыкальной оскуолатын ветеран-учуутала.

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

УОРУЛЛУБУТТАН „АС ТАҢААРЫНААРЫ“ ДУО?

Сэтгэний 10 күнүттэн 16 күнүгэр диэри улуус үрдүнэн 6 быһылаан табыста.

Сэтгэний 11 күнүгэр улуустаабы киһи балыһаттан биллэрбиттэринэн, обо отделениетытан балаача элбэх обо суорбана, орон сабыллара, сыттыктар, соттордор сүппүттэр. Оболорбут киһирэн эмтэнэр, доруобуйаларын тупсарынар сирдэриттэн, төһө да сыана күн ахсын үрдүү турдар, кимнээх тобо «ас таһаарынарга» са-

намыттарын милиция үлэһиттэрэ быһаарыахтара.

Бу күн Намга кимнээхтэрэ биллэбит уолаттар участковай инспекторга саба түстүлэр... Билигин буруйдаахтар тутулуунулар.

Сэтгэний 8 күнүгэр Нам — Дьокуускай трассатыгар «Жигули» массыына НПУ студенткаларын түһүрү көпүтэ. ГАИ сотрудниктарынан буруйдаах быһаарыллан, дьымала тэрилиннэ.

Сэтгэний 12 күнүгэр Ха-

магаттанан иһитиннэрбиттэринэн, Кэнкэмэттэн рулоннамыт оту уорбуттар.

Сэтгэний 13 күнүгэр I Хомуустаахтан биллэрбиттэринэн, мал клավокаыттан 70 кг. ынах этин сойбоппуттар.

Сэтгэний 14 күнүгэр Маймаба маһаһынныгар биллэбит дьон түһүгү алдытан киһирэннэр, 2,8 мөлүйүөн солкуобайдаах суумаба аһы, таһаһы-сабы уорбуттар.

Бу быһылааннарга милиция үлэһиттэринэн бэрэбиэр-

кэлэр ытыллаллар. Ааспыт нэдиэлэбэ 12 киһи арыгылаан, буруйга тардылына, 8 киһи бытархай кулугээннээһингэ түбэстэ, балартан алтата ханна да түптээн үлэлэбэт дьон.

ГАИ линиятынан 58 киһи суол быраабылатын кэһэн түбэстилэр, кинилэртэн 17-рэ итирик туруктаах сылдыан, биэр суол быһылаана таһаарылына, 17 техника стоянкаба туруорулуна.

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141. «Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэтигин, дьыбэит аадырыһын чуолкай ыйыт. Автор этэрэ мэлдьи хаһыат санаатынын биэр буолуохтаах диэн буолбат.

«Энсиэли» — Нам улуунун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с. Октябрьскай уул., 1. Учредителлэр: Нам улуунун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания. С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көнүлүн көмүскүүр региональной инспекциятынан регистрацияламыт № Я 0095.

Нам улуунун типографията: 678040, Нам с. Ленскэй уул. 85. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэч. дьис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тиража 1567. Бэчээттэнэ 21.11.97 с. Сакаһын №-рэ 128